

**I.E.S. OTERO PEDRAYO (OURENSE). DEPARTAMENTO DE FILOSOFÍA.
EXTRACTO DO PROGRAMA DE EDUCACIÓN ÉTICO-CÍVICA. 2009-2010.**

A. OBXECTIVOS XERAIS.

1. Recoñecer a condición humana na súa dimensión individual e social, tomando conciencia da propia identidade, desenvolvendo a autoestima, respectando as diferenzas e manifestando unha actitude aberta, solidaria e respectuosa, rexeitando os estereotipos e os prexuízos.
2. Desenvolver a iniciativa persoal, actuar con autonomía, asumindo responsabilidades individuais e colectivas e practicar formas de convivencia e participación baseadas no respecto, utilizando o diálogo e a mediación para evitar e resolver os conflitos.
3. Recoñecer a pluralidade e diversidade das sociedades actuais como factor de enriquecemento individual e social, defendendo a igualdade de dereitos e oportunidades de todas as persoas, rexeitando as situacións de inxustiza e as discriminacións existentes como unha vulneración da dignidade humana e causa perturbadora da convivencia.
4. Recoñecer e asumir a igualdade de dereitos e oportunidades entre mulleres e homes, valorar a diferenza de sexos rexeitando os estereotipos e prexuízos que supoñan discriminación e participar activamente na prevención da violencia de xénero.
5. Apreciar os principios e valores que fundamentan os sistemas democráticos e o funcionamento da Comunidade Autónoma de Galicia, do Estado español e da Unión Europea, tomando conciencia do patrimonio común e da diversidade social e cultural, asumindo os deberes cidadáns e coñecendo e valorando as diversas formas de participación social e política.
6. Coñecer as causas que provocan a violación dos dereitos humanos, a pobreza e a desigualdade, así como a relación entre os conflitos armados e o subdesenvolvemento. Valorar as accións encamiñadas á consecución da paz e a seguridade e a participación activa como medio para lograr un mundo máis xusto.
7. Recoñecerse membros dunha cidadanía global, baseada nos valores da liberdade, a igualdade e a xustiza, valorando as declaracións e as actitudes em defensa dos dereitos humanos.
8. Coñecer e analizar as principais teorías éticas que máis contribuíron ao recoñecemento das liberdades e dos dereitos das persoas; así como identificar as posicións morais que están na orixe dos principais problemas e conflitos do mundo actual; e valorar a importancia da análise ética para a súa resolución e para desenvolver unha actitude crítica ante os modelos que se transmiten a través dos medios de comunicación.
9. Adquirir un pensamento crítico, desenvolver un criterio propio e adquirir habilidades para comunicar as propias ideas e defender as propias posicións en debates, a través da argumentación documentada e razoada, así como para escoitar e valorar as razóns dos outros.
10. Practicar o diálogo coa realidade social en continuo proceso de transformación, como instrumento para a análise crítica das conviccións persoais e a formulación dun proxecto de vida propio, na dimensión persoal, cívica e profesional.

B. CONTIDOS.

1. A persoa como suxeito moral.
2. Condicionantes dos sistemas de valores. Subxectivismo, relativismo e pluralismo.
3. Principais teorías éticas en defensa dos dereitos e das liberdades.
4. Os Dereitos Humanos como exixencia mínima de xustiza. As súas etapas.
5. Noción e clases de democracia: representativa e deliberativa.
6. A conquista ética da democracia. Importancia da participación cidadá.
7. O sistema político español: institucións e funcionamento.
8. Os valores constitucionais: dereitos e deberes fundamentais.
9. A igualdade entre homes e mulleres.
10. Multiculturalismo e interculturalismo. Cidadanía global e democracia.

C. METODOLOXÍA E MATERIAIS.

- Recolleita de información sobre temas de convivencia. Elaboracións de preguntas para a participación en debates sobre temas previamente pactados, con intervencións que sigan as pautas de respecto e normas moderadoras. Elaboración de conclusións.

- Recoñecemento das inxustizas e as desigualdades. Interese pola busca e práctica de formas de vida máis xustas e participación en proxectos que impliquen actitudes de civismo e solidariedade na vida comunitaria, dentro e fóra do centro educativo.
- Elaboración, exposición e discusión sobre textos e cuestionarios con problemáticas reais referidas aos dereitos humanos para desenvolver unha consciencia crítica atenta aos desafíos do presente e asumindo unha responsabilidade ética polo futuro.
- Adquisición de informacións contrastadas e relevantes para a comprensión dos problemas e dos desafíos da sociedade contemporánea, mediante análise comparativa e avaliación crítica das informacións proporcionadas polos medios de comunicación sobre un mesmo feito ou cuestión de actualidade.
- Empregarase o libro de texto de *Educación ético-cívica* do grupo Enxergo da ed. Xerais., material audiovisual, prensa, documentais sobre as cuestións de actualidade ás que se refire o temario, textos filosóficos, ..

D. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

1. Identificar os eixos sobre os cales se constrúe, transforma ou redefine a identidade persoal e a interacción social.
2. Diferenciar os trazos básicos da dimensión moral das persoas, recoñecendo distintos sistemas de valores, identificando dilemas morais -que teñen a súa orixe na aplicación de diferentes paradigmas de valoración- e proponendo estratexias para a resolución.
3. Identificar e explicar axeitadamente as principais teorías éticas.
4. Recoñecer e distinguir a dimensión ética, xurídica e política dos dereitos humanos, valorándoos como principal referencia ética, en tanto que exixencia mínima de xustiza.
5. Comprender e expresar o significado histórico e filosófico da democracia como forma de convivencia social e política e identificar os seus valores e principios morais.
6. Valorar de forma argumentada, a importancia da participación cidadá para o funcionamento das institucións democráticas e da formación da opinión responsable, analizando as causas e apuntando solucións comprometidas e xustas respecto aos principais problemas sociais do mundo actual utilizando de forma crítica a información que proporcionan os medios de comunicación.
7. Recoñecerse membros dunha cidadanía global e comprender a necesidade de compartir uns mínimos morais posibilitadores da convivencia, así como o proceso histórico en pos da igualdade de dereitos das mulleres.

Criterios da avaliación.

En xeral, a avaliación consistirá en analizar a destreza no manexo da información e dos conceptos básicos de cada unidade, a capacidade de relación entre os principais contidos do curso en relación aos obxectivos arriba marcados. Isto poderase comprobar por tres medios: a. Comentarios de texto. b. Probas obxectivas c. Diálogo e traballos na aula.

Valoraranse non só a reprodución memorística dos contidos conceptuais. Terase en moita consideración a precisión e a claridade de exposición, así como a madurez persoal na mesma: orixinalidade e capacidade crítica, rigor conceptual, coherencia expositiva.

Asemade –tal como se apunta tanto nos obxectivos como nos criterios de avaliación e nos principios que guían a metodoloxía didáctica- a nota da avaliación non só dependerá da cualificación do exame. Teranse en conta os aspectos que poidan contribuír a mostrar contidos de tipo actitudinal e procedemental: participación activa na clase; exposicións dalgún aspecto das distintas unidades; comentarios de texto; lecturas de obras filosóficas, etc. Estas actividades e actitudes poderán modificar a mera cualificación do exame ata nun 30%, valorándose positivamente ata un máximo de 1 punto e negativamente ata un máximo de 1 punto cando se amose unha actitude diletante e mesmo ata de 2 puntos se houbese unha clara actitude de entorpecemento da marcha normal da clase. Por último, faise constar nesta programación a seguinte consideración: cando o profesor ou profesora da materia teña dúbidas razoables acerca da licitude dos medios polos que un alumno ou alumna obtén unha determinada cualificación nun exame poderá exixirlle no prazo dunha semana que se someta a unha defensa oral da materia obxecto do exame. O **sistema de recuperación** constará dunha proba escrita de semellantes características e contidos que os apuntados para os exames ordinarios. A nota da recuperación virá determinada polos mesmos principios arriba apuntados.